

konungen, nuvarande konungens företrädare. *F-e borgmästaren N. N.* (äfv. *F. d. borgm. &c.*), som tillföre varit det. *Hans f-a liflighet är försvunnen. Sätta allt åter på sin f-a fot.* — 2) Som går före, i afseende å ordningen. *F-a delen af ett arbete. Den f-e och den sednare.*

FÖRREGLA, förréгла, v. a. 1. Skjuta regeln för. *F. en dörr.* — *Förreglande*, n. 4. o. *Förregling*, f. 2.

FÖRRESNING, förrésning, f. 2. (skepp.) Den del af ett fartygs resning, som utgöres af fockmasten, förstängen, för-, bram- och bockenbramstängen med till dem hörande rår och tacklage.

FÖRRGÅR, se *Förgår*.

FÖRRIDA, förríða, v. n. 3. (böjes som *Rida*; mindre brukl.) Rida förut.

FÖRRIDARE, förríðare, m. 3. Ridknekt, som rider framför en furstlig eller herrskaplig vagn, för att uppmåna mötande att hålla ur vägen.

FÖRRIGE, m. **FÖRRIGA**, f. o. n. adj. 2. Se *Förre*. Brukas numera sällan.

FÖRRINGA, förríngga, v. a. 1. Göra ringa, ringare, mindre. Brukas icke gerna med person till objekt. *Detta fr ingalunda hans förtjenst.* — *Syn. Se Minska.* — *Förringande*, n. 4.

FÖRRINNA, förríinna, v. n. 3. (böjes som *Rinna*) 1) Helt och hållet bortrinna. *Blodet f-nner honom.* — 2) (fig. om tid) *Förflyta.*

FÖRRÖSTA, förráستا, v. n. 1. o. **FÖRRÖSTAS**, v. d. 1. Blifva alldeles öfverdragen med, förstoras af rost. — *Förrostande*, n. 4. o. *Förrostning*, f. 2.

FÖRRUTTNA, förrúttna, v. n. 1. Alldeles, helt och hållet ruttna. — *Förruttande*, n. 4.

FÖRRUTTELSE, f. 3. Den naturens verkning, då en organisk kropp genom luftens inflytelse småningom sönderdelas i sina beståndsdelar, förlorar sin form och blifver till stoft.

FÖRRYCKA, förrýcka, v. a. 2. (föga brukl.) Rycka något ur dess rätta läge. — *Förryckande*, n. 4. o. *Förryckning*, f. 2.

FÖRRYCKT, förrýckt, a. 1. (egentl. part. pass. af *Förrycka*) 1) Som icke har sitt förnuft i behåll. *Göra någon f. Han är alldeles f.* — 2) (om sak) Som röjer, uttrycker, tillkännagifver frånvaro af sundt förnuft. *Ett f. handlingssätt, beteende.* — *Syn. (för begge bem.) Se Vansinnig.*

FÖRRYCKTHET, f. 3. Egenskapen att vara förryckt. — *Syn. Se Vansinnighet.*

FÖRRYMD, förrýmmd, a. 2. Som rymt bort ifrån ett ställe. *En f. fästningsfänge.* — *Syn. Bortlupen. Förlupen.*

FÖRRÅD, förråd, n. 3. o. 3. På förhand anskaffad och förvarad större eller mindre myckenhet af en vara, ett ämne, för att hafva till hands att taga af vid förefallande behof. *F. af lifsmedel, proviant, krigsförnödenheter. F. af salt, sill, spannmål. Hafva ett stort f. af en vara. Hafva något i f.* — *Syn. Reserv.*

FÖRRÅD, förråd, n. sing. Förekommer endast i uttrycket: *F. är bättre än efterråd*, efter gjord gerning kommer rådet för sent.

FÖRRÅDA, förráða, v. a. 2. 1) Bryta den trohet, man är någon skyldig, i det man antingen för en annan, helst en fiende, en ovän, yppar någon af den förre anförtrodd hemlighet eller på något sätt handlar emot dess fördel. *F. sin vän. F. konung och fädernesland. Han f-dde hela hären åt fienden. F. en oskyldig för penningar. Judas f-dde vår Frälsare.* Har äfven ofta sak till objekt, t. ex.: *F. den sak. man åtagit sig att försvara. F. ens fördelar, ens*

förtroende. (Fig.) *F. sanningen*, med vett och vilja tala eller skrifa emot den. *F. sin pligt.* uppsåtligen handla deremot. — *Syn. Svika, Besvika.* — 2) Röja, yppa (med eller utan afsigt). *F. en sig anförtrodd hemlighet. Han ville vara okänd, men hans röst f-dde honom.* — *Syn. Se Röja.* — *F. sig*, v. r. Antingen af tillfällighet eller oförsigtighet yppa, hvad man velat dölja. *Han f-dde sig genom ett ord, som undföll honom.* — *Syn. Röja sig, Yppa sig.*

FÖRRÅDANDE, n. 4. Handlingen, hvarigenom någon eller något förrådes.

FÖRRÅDSGODS, n. 3. (skepp.) Sådana skepps-förnödenheter (spiror, tåg o. d.), som medföras på fartyg under segling, för att i händelse af behof kunna ersätta motsvarande dylika, hvilka vid utlöpande ur hamn göra tjänst.

FÖRRÅDSHUS, förrådshús, n. 3. Hus, der hvarjehanda förråder förvaras. — *Syn. Magasin.* — I enahanda mening brukas äfven orden: *Förråds-kammare, F-srum, F-skällare.*

FÖRRÅDSHVALF, n. 3. (fortif.) Bombriff hvalf under vallarna, eller ock öfvan jord i en fästning, till tygförråder för det artilleri, som icke tjänstgör, till ammunitionens- och munförråd, m. m.

FÖRRÅRET, förrårrätt, n. 3. sing. def. (fam. o. pop.) Föra året.

FÖRRÅDARE, m. 3. — **DERSKA**, f. 1. 1) Den, som begär eller begått förräderi. *F. mot fäderneslandet, mot vänskapen, mot ärans bud.* — Bildar sammansättningarna Högförrådare, Landsförrådare. — 2) Trolös älskare. *F., mins dina eder!* — *Syn. Trolös.*

FÖRRÅDERI, n. 3. Den handling, hvarigenom man förräder någon. Jfr. *Förråda*, 1. *F. mot en vän, emot konung och fädernesland. Fästningen intogs genom f.* I fig. mening säges äfv. *F. mot pligt och samvete, mot vänskapen*, o. s. v.

FÖRRÅDISK, a. 2. 1) (om person) Van eller böjd för att förråda andra; äfv. som förrådt någon. *En f. menniska. F-e bof, som brutit din trohet emot fäderneslandet!* — *Syn. Svekkfull.* — b) Trolös i kärlek. — 2) (om sak) Som innefattar förräderi; falsk, opålitlig. *F. handling. En f. is. F. druck*, som ej smakar stark, men är mycket berusande; äfven sådan, som söfver, vållar sinnessyrsl, kärleksraseri, o. s. v. — *Syn. Se Falsk*, 10.

FÖRRÅDISKT, adv. På ett förrådiskt sätt, såsom en förrådare. *Handla f. emot någon.* — *Syn. Falskt, Bedrägligt, Svekkfullt.*

FÖRRÅKNA SIG, förråkna, v. r. 1. Begå fel, misstag i räkning. — *Syn. Missräkna sig.*

FÖRRÄN, förrän, konj. Innan. *F. han gick. Han hade knappt slutat, f. . . .* — Skrifves af några äfv. *Föran.*

FÖRRÄNKÅ, förränngka, v. a. 1. (t. verrenken) Vrida ur led. — Brukas sällan.

FÖRRÄNKNING, f. 2. (t. Verrenkning) Se *Ledvridning*.

FÖRRÄNTA, förrännta, v. a. 1. Utsätta (penningar) på ränta. *F. sina penningar.* — *Syn. Utsätta, utlåna på ränta, Placera.* — *Förräntande*, n. 4. o. *Förräntning*, f. 2.

FÖRRÄTT, förrätt, m. 3. Benämning på hvar och en af de maträtter, som vid måltid förtäras, (i Sverige) före soppan, eller (i de flesta utrikes länder) omedelbart efter soppan och före hufvudrätten.

FÖRRÄTTA, förrätta, v. a. 1. Verkställa, utföra göromål, som tillhöra en tjänst, syssla, o. s. v.